

Nr 164.

Av herr **Enderstedt m. fl.**, om inlösen för statens räkning av järnvägarna Karlskrona—Växjö, Växjö—Alvesta, Alvesta—Borås och Borås—Göteborg.

Järnvägssträckan Göteborg—Karlskrona äges nu av flera olika järnvägsbolag.

Det är dock starka skäl, som tala för att denna linje komme på en hand och bleve statens. Göteborg och Karlskrona äro södra Sveriges viktigaste platser ur försvarssynpunkt, och under ett eventuellt krig är det sannolikt, att stora förflyttningar av folk och materiel komme att ske mellan dessa två befästa städer. Det kan därför icke vara annat än synnerligen önskvärt, att den järnväg, som förbinder dem, hålles i så förstklassigt stånd, som väl torde vara möjligt för staten allena. Såsom det nu är, äger staten ingen egen järnväg till landets främsta och viktigaste flottstation.

Men även ur andra synpunkter än de rent strategiska vore det högeligen fördelaktigt, om linjen i fråga bleve ställd under en enhetlig förvaltning, vilken icke kan bli någon annan än statens. Järnvägen utgör en synnerligen viktig förbindelseled mellan stora delar av västra och östra Sverige. Trafiken mellan Göteborg och övre delen av vår västkust å ena sidan och Karlskrona och Kalmar med de härmed sammanhängande järnvägsnäten å den andra går här fram. Det är den enda större genomgående tvärbana, vi äga i södra delen av landet. Genom järnvägens många olika ägare bli likväl priserna för transporter förhöjda, varjämte genom omlastningar, utskrivning av nya vagnslistor och godsförteckningar m. m. en massa tid och kraft onödigt förspills.

En statsbana Karlskrona—Växjö—Borås—Göteborg skulle ock med stor säkerhet väl förränta sig. Banan skäres av ett mycket stort antal enskilda järnbanor, såsom en blick på kartan visar. I Alvesta korsas den därjämte av södra stambanan. Blevde banan statens, skulle den draga till sig en väsentlig del av den trafik, som från dessa järnvägar nu ledes in på andra riktningar.

Ur strategisk synpunkt blir banans betydelse än tydligare, om man betänker, att västkustbanan i händelse av krig genom sitt läge omedelbart intill havet på ett flertal ställen är lätt att göra oanvändbar.

Mellan Almedal och Göteborg använder vederbörande enskilda bolag redan nu statens bana, och sträckan Växjö—Alvesta skall staten som bekant till en del trafikera.

Vi anhålla därför vördsamt få hemställa,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida icke de enskilda järnvägarna Karlskrona—Växjö, Växjö—Alvesta, Alvesta—Borås och Borås—Göteborg borde av staten inlösas och för Riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning kunde giva anledning.

Stockholm den 26 januari 1914.

M. Enderstedt.

Oskar Kloo.

C. Edor Anderson i Knapasjö.

J. A. Ingvarson.

I motionens syfte instämmer:

Ulrik Leander.